

Брой 3-4 (884-5)
Година XXIV
10.05.2014
Кат. No 558
Цена 0,50 лв.

ПРЕЛОМ

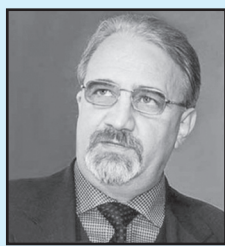
bdforum.bg/prelom

Издание на Български демократически форум от 22.2.1991 г.

ПОЛИТИКА • ИКОНОМИКА • ИСТОРИЯ • КУЛТУРА

ИКОНОМИКА

стр. 3

Реиндустриализация -
страсти и неволи

ИНТЕРВЮ

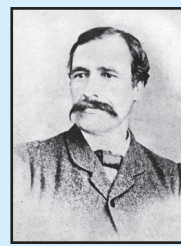
стр. 4

Мария Капон:
Така държава не се
управлява

НАЦИОНАЛНА СЪВЕСТ

стр. 5

Преселение в Русия,
или руската убийствена
политика за българите

РЕДАКЦИОННО:

Протест

„... Оставили в кърви нещастна родина,
оставили в пламък и бащин си кът,
немили-недраги в далека чужбина...“
П.К.Яворов

По повод проявите на нетолерантност в Розово и натирените сирийски семейства, отново заявяваме, че осъждаме всички идеологически крайности, които спекулират с предназначението на национализма и създават предпоставка за конфликти и агресия.

За пореден път станахме свидетели на онзи уличен „национализъм“, който се мотивира от емоции и страх и се удовлетворява с физическа агресия. Това ли са българите-националисти, зад които стои повече от 1300 години история? Естествено, че отговорът е „не“.

Истинският национализъм не мрази; той утвърждава! Не разрушава! Не посяга на чуждия олтар, а свещенодейства пред олтара на Отечеството.

Затова трябва първо държавата да си свърши работата! За да не остават подвластни на емоциите българите и за да не бъдат заклеявани като „селски фашисти“. Държавата трябва да гарантира, че е в състояние да предприеме превантивни действия относно рисковете за националната, обществената и личната ни сигурност!

Колкото до политическите спекулации на псевдонационалистическите партии – убедени сме, че вътрешният компас на народа ни ще му даде ориентир за тях и на предстоящите избори.

ЦР на БДФ

ГЛАСУВАМЕ ПО СЪВЕСТ НА ПРЕДСТОЯЩИТЕ ИЗБОРИ!

На 12 април 2014 г. в гр. София се състоя Национален съвет на ПП Български демократически форум (НС на БДФ), на който бе обсъдена актуалната политическа обстановка в страната и предстоящите избори за Европейски парламент`2014 г.

НС на БДФ призова членовете и симпатизантите на партията да гласуват на предстоящите избори за Европейски парламент`2014 г. и да направят своя вот по съвест.

Висшият орган на БДФ не посочи конкретни партии за подкрепа или личности за преференциално гласуване. Това стана ясно, след като партията взе решение да се въздържа от участие в изборите за Европарламент през май т.г.

Решението на партията бе обосновано с нежеланието на БДФ да разцепва и без това раздробения десен политически вот.

За БДФ дясното не е химера, нито изчерпана идея. То има ясни идеологически основи и е единствената алтернатива за страната ни.

Именно поради тази причина веднага след парламентарните избори през 2013 г. БДФ направи предложение на своя бивш коалиционен партньор ДСБ за сформирание на дясно-центристко ядро и започване на преговори за изграждане на единен десен блок. Това предложение не бе отхвърлено категорично, но бе изместено от конюнктурни съображения за създаване на Реформаторски блок.

След проведени разговори, БДФ не влезе в Реформаторския блок. „Ние

сме дясна политическа партия. С ясна визия кои сме и защо сме в политиката. Ние не правим бакалски сметки, а отстояваме своите принципи и идеология. Това е нашата позиция“, коментираха в изказванията си членовете на Националния съвет на БДФ.

Те призоваха симпатизантите на партията да не гласуват за кандидати на популистки, псевдо-

националистки и социалистически формации.

„Дясното от самото начало на прехода няма проблем с идеологията. Има личностен проблем. БДФ ще участва активно в бъдещите процеси за идентифициране на едно модерно дясно пространство“, бе категорично ръководството на партията.

в. „Прелом“

Брой
Година

Кат. No 558
Цена 0,50 лв.

ПРЕЛОМ

bdforum.bg/prelom

Издание на Български демократически форум от 22.2.1991 г.

ПОЛИТИКА • ИКОНОМИКА • ИСТОРИЯ • КУЛТУРА

Абонирай се!

...за отговорна политическа позиция.

БЪЛГАРСКИ ПОЩИ
каталожен номер

558

Уважаеми съидейници и читатели на в-к Прелом,

Редакцията на вестника Ви напомня,
че в пощата тече абонаментната кампания за 2014 г.
Абонаментът за 1 месец е 1.00 лв.
Можете да се абонирате и онлайн през сайта
на български пощи www.bgpost.bg

вестник „Прелом“, Редакция

Десет години членство на България в НАТО – равносметка с поглед към следващото десетилетие

Становище на Съюза на офицерите от резерва „Атлантик“

Агресията на Русия срещу суверенна Украйна прокара водораздел между мирния период след края на Студената война и настоящия исторически момент, сложи край на илюзиите за трайно сътрудничество между великите сили и на розовите надежди у нас, че без истинска модернизация на Въръжените сили, без политическа мъдрост и воинско мъжество ще оцелеем през идващите години, като се крием и снижаваме, докато мине бурята.

В печалното съвпадение между руската агресия и десетата годишнина от членството на България в НАТО можем да съзрем пръста на провидението, което се опитва да ни посочи, че досегашната отбранителна политика е била късогледа, нереалистична и небългарска. След като само на 500 км (оперативна дълбочина) от бреговете ни бяха прекроени следвоенните граници на Европа и бе отправено нагло предизвикателство срещу евроатлантическата общност, очевидно не можем да я караме както досега.

Четвърт век след 1989 г., обозначен като времето на т. нар. преход, управляващите у нас клики, въпреки привидните си политически, идеологически и икономически различия, бяха удивително еднородни в едно: Българската армия да бъде държана в будна кома – да не би да попречи при разграбването на държавата. Офицерският състав бе доведен до състоянието на „объркано стадо“, според Ноам Чомски, което е в постоянен стрес за социалното и материалното си оцеляване, ежегодно изживява шока от перманентни съкращения, „трансформации“ и „оптимизации“, от мними и заредени с корупция модернизации, чиято единствена цел бе да отрежат живо месо от снагата на Българската армия.

Стана ясно, че са нужни незабавни, решителни, промислени и координирани със съюзниците мерки, които да ни извадят от сегашното състояние.

1. Смятаме, че настоящият военен бюджет, както и военните бюджети на повечето правителства след 1989 г., е нереалистичен, пацифистичен и обрича видовете въръжени сили на по-нататъшна деградация. Системно съкращаваните военни разходи доведоха до значително изоставане на страната ни във военно-

технологическо равнище в сравнение с другите близки по територия и население държави, чийто принос за колективната отбрана на НАТО и за собствената им защита е далеч по-адекватен от българския.

2. В резултат на политика, която не би могла да бъде квалифицирана иначе, освен като национално предателство, след десетгодишно членство в Организацията на Северноатлантическия договор **България не е в състояние да участва пълноценно във високоэффективни бойни операции на НАТО. Въръжените ни сили не притежават достатъчно военни и технически способности да осъществяват скоротечни, с голям пространствен размах, предимно нощни бойни действия. В Сухопътните войски все още липсва съвременна бронирана бойна машина. ВВС така и не получиха толкова дискутирания многоцелеви тактически изстребител, бойните хеликоптери са разглобени и чакат резервни части от Русия, а ВМС не разполагат с модерен боен кораб от клас „корвет“ или „фрегата“. Изоставаме с развитието на системите за командване и управление и с логистичните способности.**

3. Първата стъпка за излизане от кризата е неотложно да бъде закупен съвременен многоцелеви боен самолет. Според нас, за целта е необходимо да бъде потърсена помощта от съюзниците, от политическото и военното ръководство на НАТО и от водещите държави в Алианса. В този момент те ще бъдат по-отзивчиви, отколкото преди март 2014 г.

Поради политически и корупционни интереси от 2007 г. насам бяха проспани изключително добри възможности за съвместна покупка на такъв самолет заедно с Румъния. Съвместната покупка щеше да намали общата стойност на машината, щеше също да осигури и перспективи за съвместна експлоатация, за ремонт, за обучение на пилоти и изпълнение на операцията „Еър полисинг“. След като клики и икономически групировки съзряха в сделката значителен корупционен потенциал и се опитаха да реализират интересите си, Румъния самостоятелно закупи предвидените самолети от Португалия. Така в

страната ни повече от 10 години се води безплоден диалог: какъв, откъде, на каква цена и пр. да бъде лелеяният от второ поколение бойни пилоти самолет.

Днес особено ярко лъсват лъжите, изприказвани от политици, генерали (дори от началници на ГЩ) и от набедени експерти за уникалните качества и незаменимостта стойности на МиГ-29. С басните за способностите на този самолет четвърт век Военновъздушните ни сили бяха държани като заложник на антинатовската политика на Русия. Двигатели и други системи на МиГ-овете бяха пращани за ремонт, сключвани и разтрогвани бяха договори, водени бяха продължителни преговори, връщани и доплащани бяха суми, без да получим възможност любимият на някои ветерани самолет да може да участва в истински бойни действия заедно със съюзни авиационни формирования поради простата причина, че за 25 години той така и не придоби натовската система за опознаване „свой-чужд“ и не бе оборудван със съвременно ракетно въръжение. МиГ-29 блестящо изпълни функцията на механизъм за изнудване на България от страна на Русия и на обект на въздишки по време на паради.

4. Събитията неумолимо и недвусмислено налагат необходимостта страната ни с бързи темпове да се избави от военната и техническата си зависимост от Русия. Десет години в НАТО и 15 години преди това са достатъчен период да се убедим в пълната заблуда, че вероятен противник като Руската федерация, разгърнала широкомащабна информационна война срещу НАТО и САЩ от 2008 г. насам, ще се отнася преференциално към натовска България, ще ремонтира и ще модернизира остарялата съветска военна техника или коректно ще ни доставя резервни части, боеприпаси, ракети и торпеда.

Икономическите възможности не позволяват превъръжаването и модернизацията да станат мигновено, но има редица начини, които биха позволили този процес да бъде ускорен: дългосрочни кредити; лизингово използване; забравеното каскадиране – метод, с който армиите на Гърция и Турция преди години придобиха значителни способности. Подобен подход може да бъде избран само в резултат на

политика – активна и целенасочена, волева и недвусмислена. В отбранителната ни стратегия днес няма място за „разкрячена поза“ от типа на „винаги с Германия, никога срещу Русия“, опровергана от Българската армия през Първата световна война.

5. Агресията срещу Украйна и предизвикателните разузнавателни полети на руски бойни самолети покрай българските териториални води поставят на дневен ред необходимостта страната ни да поиска на политическо и на военно равнище да бъде разгледан проблемът за отбраната на югоизточното крило на НАТО и на отделните държави, формиращи това крило.

Нека да не забравяме старата българска пословица „Не търси стрели, когато дойде врагът“. След като по настояване на Полша и балтийските държави от НАТО вече съществува план за конвенционални бойни действия срещу Русия при нейна агресия срещу държави от северния фланг на НАТО, няма причини такъв план да не бъде разработен и за нашия регион.

6. България направи своя избор с приобщаването си към евроатлантическото семейство и връщане назад не може да има. Поради това са неуместни и неинтелигентни съзливите заклинания в името на някаква „вечна дружба“ и общи славянски корени, за които няма научни доказателства. Като оставяме ненакърнени обичаи и уважението си към великия руския народ, крайно време е да признаем, че напредничавата руска мисъл, дала недостижими образци на хуманизъм, демократичност, състрадание и жертвоготовност в името на святи каузи, е в абсолютен антагонизъм с авторитарния режим на Путин, овладял богатствата и лостовете за управление в огромната страна, потъпкал свободата на собствения си народ и нагло нарушил Международното право, готвещ се за агресивни войни под предлога за „изправяне на крака“, зовящ на кръстоносни панславянски походи срещу Запада и за затваряне на бившите държави от социалистическия блок зад стената на някакъв мистичен Евразийски съюз, зад който прозират руините на Сталиновата Страна на съветите.

На 25.02.2014 г. ни напусна **Кристина Стамболска**.

Член на БДФ, деен сътрудник на в. „Прелом“, учител, полиглот с широка култура, неуморим

ратник за образование и човешки права.

Тя отстояваше докрай своето кредо, че в България трябва коренно да се променят философията, методите и цялостната организация на образователната ни система. Че това трябва да бъде главният приоритет за държавата ни.

Че трябва да познаваме своята история, култура и да се гордеем с това кои сме и накъде отиваме.

Че е жизнено необходимо да знаем пълната истина за антибългарската руска имперска политика през вековете и до днес...

Напусна ни един ширококроден човек, истински християнин. Тя вярваше, че смъртта не е край, нито раздяла, а среща – една врата в непрекъсваемия кръговрат на Битието.

И ние сме сигурни, че дори невидимо Кристина ни помага. Този брой на в. „Прелом“ посвещаваме на нея.

От редакцията на в. „Прелом“

IN MEMORIAM

Централното ръководство на Български демократически форум изказва съболезнования на близките на

Борис Стоименов Гаджов (1925-2014)

Два мандата председател на Централната контролно-ревизионна комисиция на БДФ.

“Сбогом на един човечен българин. Справедлив и почтен съпруг, баща, вуйчо, дядо и прадядо.”

От олечалените

Преди двадесет години престана да тупти сърцето на един неизживян живот и на една погубена младост. Но яркият пламък на това сърце е незабравим и продължава да гори, като ни напомня за човека – легионер, символ на родова и на национална воля.

Това е **Васил Петков Узунов**, роден на 28.09.1928 г. в град Чирпан, изковал образа на легионерите чрез своето мъжество и чрез будната си съвест.

Поради факта, че е легионер и познава болшевишката демагогия и практика, поради дълбоката си увереност, че нерадостната съдба на народ и Родина е свързана с комунистическото безродие и безбожие, Васил Узунов е обречен на двадесет и осем години строг тъмничен затвор.

Двадесет и осем години нечовешки затворнически режим в Стара Загора, Шумен, Плевен, Варна, Кюстендил, Белене, Самоводене. Безбройните вътрешни наказания и присъди, карцерите, шестте месеца с петнадесеткилограмова верига с тежка метална топка, туберкулозата не успяха да сломят борческия му дух, да убият вярата му, да погубят желанието му за борба в името на една национално мощна и социално справедлива България.

Лишаван от писма, от колети и от свиждания, Васил Узунов нито за миг не падна духом. Комунистическата ярост не успя да смаже неговата гордост и непреклонност, неговото достойнство. Смирението и жертвоготовността, чистата съвест бяха неговият път.

Васил Узунов е ярък пример за всеотдайно служене на Отечеството ни. След толкова години, и в днешно време, той има национално и историческо присъствие. Неговият живот не може да бъде преценяван, а трябва да бъде изживян като пример от следващите поколения.

Сплав

С негодуване и почуда аз слушам учени слова, че бил Балканът ни без руда, Земята ни без горива.

О, аз допушам, че сте прави, но, може би и аз съм прав, да питам: От какво се прави онази яка наша сплав, която е кънтяла в стари кънти и в нови времена всред лопушанските върхари низ сливенската твърдина; под габровските бели буки из тънки странджански гори и под калоферските чуки, и карловските канари?

Посред България възправен аз питам: – Яно ле, кажи! – от каква е сплав направен Йово Балканджи?

Васил Узунов

Стефанка Гавазова
/негова племенница /

РЕИНДУСТРИАЛИЗАЦИЯ – страсти и неволи

Напоследък управляващите социалисти все по-често демонстрират нестихващата си носталгия по някогашната социалистическа икономика. По мощната социндустрия. Индустрия, която „пошите демократи“ съсипали и която „добрите социалисти“ трябва да възстановят. Чрез „реиндустриализация“. На червените идеолози, които упорито разпространяват мита за доброто старо време и мощната социндустрия, щепомним, че

в края на социалистическата ера – 1990 година, същата тази индустрия, както и цялата икономика бяха в прединфарктно състояние.

Тази печална констатация е на Генералния секретар на БКП – Петър Младенов, който зае поста на Тодор Живков в края на 1989 г. В своя доклад, изнесен на пленум на ЦК на БКП на 11.11.1989 г., той каза в прав текст:

„В сферата на държавното и общественото устройство бе създадена обстановка, сходна с феодалното управление... главната причина за създаването се положение бе неизживяната сталинска командно-административна система, монополът на властта, фактическият тотален контрол върху производството и разпределението, намиращ се в ръцете на бюрократичната върхушка.“ /стр. 3 от доклада/

„Прогресивно се увеличава делът на напълно амортизираните производствени фондове, който в края на 80-те години достигна 40–45 на сто... Дългът на държавата към банките надхвърли 10 милиарда лева (вътрешен дълг)... Брутният дълг на държавата в конвертируема валута надхвърли 10 милиарда долара (външен дълг).“ /стр. 4 от доклада/

„Направените през същия период погрешни инвестиции не доведоха и не можеха да доведат до позитивно развитие на икономиката. Именно през тези години бяха изградени мощности, които днес не дават нито печалба, нито валута, но затова пък тежат като воден камък на шията на националната икономика. Става дума за обекти, които издържа цялото общество... През последните няколко години ние не успяхме да се адаптираме към световното стопанство... Не може да не си дадем ясна сметка, че основната причина за натрупаните се деформации и кризисни явления се корени в самата същност и механизмите на командно-административната система за управление. Не е случайно, че практически всички социалистически страни се изправиха

пред еднакви или сходни проблеми в икономическата и социалната област.“ /стр. 5 от доклада/

„Социално-икономическата ситуация в България в края на 80-те години образно можем да характеризираме като прединфарктно състояние.“ /стр. 8 от доклада/

„Предлагаме ЦК да постави пред МС и съответните фирми въпроса за цялостна технико-икономическа оценка на състоянието и перспективите на губещите и нискорентабилни предприятия, а също и на предприятия, които произвеждат нискокачествена или нетърсена продукция... да се наележат конкретни мерки за тяхното стабилизиране, а ако това се окаже невъзможно – да се пристъпи към цялостното им реорганизиране или прекратяване в предварително договорен срок.“ /стр. 12 от доклада/

Откровено и категорично Петър Младенов признава, че командно-административната социалистическа планова икономика и нейната тежка индустрия са банкрутирани. Че огромни държавни средства са инвестирани погрешно в мегаломански индустриални проекти, които произвеждат загуби и тежат на цялото общество. И че тези предприятия трябва да се закрият, ако не могат да се реорганизират.

За съжаление докладът на Петър Младенов бързо бе забравен. След 1990 г. правителствата на Луканов, а по-късно и на Беров (доминирано от социалисти), вместо бърза и мащабна приватизация, съчетана с дълбока пазарна реформа, предпочетоха да запазят държавната собственост върху индустрията, дотираха частично губещите предприятия и допуснаха дори печелившите да заработят на загуба, защото на входа и изхода им се бяха настанили „мутрите“, които прибираха печалбите и оставяха загубите на държавата. И така до

идването на власт на Жан Виденов.

През 1995 – 1996 г. неговото социалистическо правителство направи грандиозен опит да спаси агонизиращата тежка, тромава, неконкурентноспособна, произвеждаща загуба държавна индустрия. Направи две неща.

Първо опрости голяма част от натрупаните задължения с няколко непазарни (перестроечни) похвата. Стигна се до там, че икономическият министър Климент Вучев публично по БНТ призова държавните предприятия да не връщат получените заеми от държавните банки, защото и едните, и другите били държавни.

Второ – наля пари. Много пари в

бездънните гърла на тези предприятия. Парите на държавния бюджет (8 актуализации на бюджета за 2 години) и парите на държавните банки. В резултат – грандиозна национална катастрофа. Банкрут на банковата система, пълен провал на държавния бюджет, хиперинфлация, икономически колапс, масови фалити, огромна безработица и криза 4 в 1 – финансова, икономическа, социална и политическа.

Днес, 24 години след признанията на Петър Младенов и 18 след катастрофата на Жан Виденов, сякаш отново ще станем свидетели на нова социалистическа авантюра.

Този път на Сергей Станишев и „ястребите“ около него, чиито неувяхващи мераци по повече държавна в икономиката добиват застарителни измерения. Свидетели сме на непазарно (командно-административно) регулиране на цени. На административен и финансов натиск върху големи чуждестранни инвеститори. По почина на своя предшественик, сегашният икономически министър се заканва да върне енергетиката на народа.

Най-опасното обаче е обработването на общественото мнение за ново наливане на държавни пари в индустрията под благовидното название „реиндустриализация“. Което да се изрази в изкупуването на части или на цели предприятия от частните им собственици. След което ще се наливат още много повече държавни пари в тяхното реанимиране. „Химко“ – Враца, „Кремиковци“, ВМЗ и кой ли още.

Докато Петър Младенов говореше за закриване, наследникът му Станишев говори за преоткриване.

Сякаш Виденовият кошмар не се е състоял.

Сякаш на държавата не й сти-

гат останалите няколко десетки държавни предприятия, които към края на 2013 г. са натрупали повече от 10 милиарда задължения и са на ръба на фалита. НЕК, БДЖ, ВМЗ – Сопот, мини, топлофикации... Държавата да си купи още и да издържа и тях. Отново с нашите пари. Безкраен социалистически празник, далеч отвъд здравия разум.

Колкото до индустриализацията въобще – разбира се, че е добре да имаш модерна и мощна индустрия, която да създава висок относителен дял от брутния вътрешен продукт (БВП).

В момента делът на промишлената продукция в БВП на България е 25 % – колкото на Германия, а на ЕС като цяло – 19 %. Добре е той да се повиши, защото силната индустрия е гръбнакът на силната икономика.

В този смисъл „реиндустриализацията“ трябва да се подкрепи. В никакъв случай обаче във вида, в който я разбира Станишев и компания.

И без наливане на държавни средства във фалирани предприятия. Опитите за реанимиране на индустриални скелети досега са завършвали трагично – справка Младенов и Виденов.

Вместо да харчи парите на бедната ни държава за задоволяване на носталгичния социалистически нагон, правителството трябва да се съсредоточи върху реални действия и мерки за подобряване на бизнес средата, за повишаване на конкуренцията, за стимулиране на инвестициите, за ограничаване на административния натиск и корупцията. За осъвременяване на инфраструктурата. За подпомагане на износа и т.н. В тази посока националните работодателски организации са дали много реални и полезни предложения. Достатъчно е дори половината от тях да се приложат и реиндустриализацията ще се осъществи бързо и естествено.

В заключение – на терена на икономиката трябва да останат само бизнес играчите. Държавата няма място там. Нейната роля е да създава правилата и да контролира тяхното спазване. Обратното води назад и надолу.

Муравей Радев

Мария Капон:

Г-жо Капон, съкращението ЕРП (електроразпределителни предприятия) придоби особено отрицателно значение след февруарските протести миналата година, довели до оставката на правителството на ГЕРБ. Да припомним, че още през 2010 г. Бойко Борисов се заклани да лиши ЕРП-тата от лиценз. Но не го направи. Сега, при правителството на БСП-ДПС-Атака, ДКЕВР откри процедура по отнемане на лицензите на ЕРП-тата.

Къде се коренят проблемите с трите ЕРП-та и НЕК?

НЕК завърши 2013 г. със загуба от над 130 млн. лева. Спадът се дължи на намаленото с 5 на сто брутно потребление. Потреблението при крайните снабдителите и ЕРП-та е 9 на сто по-малко, докато присъединените към мрежата потребители нарастват с 8 на сто – диспропорцията е очевидна.

Според новия ценови модел от 01.08.2013 г., НЕК е задължена да изкупува електроенергията от ВЕИ и когенерациите средно напрежение, които са с много висока цена. ДКЕВР е определила сума за компенсиране на разходите на НЕК за закупуване на тази енергия по преференциални цени в размер на 499 млн. лв. (за периода от 01.08.2013 – 30.06.2014). От август до октомври разходите на НЕК са общо 140 млн. лв., като недостигът на бюджетни средства за продажба на квоти от парникови газове е 64 млн. А вече сме април. Общо за ценовия период се очаква недостигът на бюджетни средства да възлезе на 373 млн. лв.

Това са цифрите, но по-важно е хората да разберат защо се стигна до тук. Ще говоря конкретно, защото смятам, че трябва да си говорим поименно. По време на предишния кабинет и министър Делян Добрев към разпределителната мрежа средно напрежение (през 2012 г. и началото на 2013 г.) са присъединени огромен брой малки соларни и вятърни електроцентрали, чиято инсталирана мощност надхвърли 1 000 MW. Тоест за отрицателно време към системата ни се присъедини мощност, равна на един ядрен реактор, само че по високите цени за зелена енергия. И оттогава топката се прехвърля между ЕРП-та и държавата, а дълговете се трупат. От законова гледна точка ЕРП-та нямат никакво право да извършват насрещни прихващания на суми, които са им дължими от НЕК. Те могат да заведат дело, могат да продадат

С Мария Капон, председател на Единна народна партия, разговаря Ангелина Примова

задълженията на НЕК, могат да поискат фалит на НЕК, най-различни неща, но не могат да правят насрещни прихващания на суми. И точно от това се възползва ДКЕВР, за да стартира процедура по отнемане на лицензите им. Това обаче

Какво следва от тук нататък и какво да очакват обикновените потребители за цената на тока?

Цената на тока в България не е висока, по-скоро са ниски доходите и това е проблем, засягащ всички основ-

трябва спешно да се задвижат всички проекти за интерконекторни връзки, а в рамките на ЕС и общата европейска политика – да се работи за диверсификация на източниците на доставка на газ, а не просто на трасетата. В този смисъл „Южен поток“ не е алтернатива за България. Страната ни трябва да работи активно и по въпроса с останалите потенциални находища в Черноморския ни шелф, както в момента около 10 % от нуждите си покриваме от находището в Галата, разработвано от „Мелроуз“. Ако пропагандната шумотевица мине на заден план и се обърнем към рационалното мислене, ще трябва вероятно да отменим архаичната забрана за проучване на находищата на шистов газ, за да можем поне да имаме информация дали България притежава подобни находища. Външноикономическата политика на страната ни не трябва да оставя на заден план и проучването на възможностите България да се включи в близък до транспортната ни система LNG-терминал за доставка на газ.

Инвазията в Крим доказва Русия на Путин като непредвидим, агресивен партньор, който още живее във времената на Студената война и използва търговията като оръжие, а не като инструмент за взаимноизгодни отношения между страните. Дойде време ЕС да демонстрира лидерство и да покаже характер пред надвисналата заплаха, защото случилото се засяга всички, а не просто България.

Как Единна народна партия ще се яви на предстоящите европейски избори?

За пореден път има няколко листи, които претендират да са десни и това ще доведе до объркване и разцепление у нашите избиратели. Сметнахме, че няма нужда и ЕНП да добавя още един щрих към тази картина, а нямаме и финансовите възможности да се включим в една надпревара с толкова висок праг. Ще призовем нашите привърженици да подкрепят тази листа, която най-ясно и праволинейно демонстрира десните политически ценности. Няма да скрия, че имахме предложения и разговори с различни лидери на десни политически партии, но преценихме, че пазарлъците отново имат водеща роля пред принципите в една партньорска коалиция. Омръзнало ми е да се събираме заради нечие място в дадена листа или просто срещу някого. Единна народна партия иска и е готова да участва в широк десен формат, но той да е ориентиран ЗА, а не ПРОТИВ. Надявам се след тези избори много хора в център-десния политически спектър да се осъзнаят, защото идват решителни мигове, в които под въпрос са поставени дори базисни евроатлантически устои на държавата.

Мария Капон е родена на 8 април 1969 г. в гр. Пловдив. Завършва икономика, специалност „Продуктов маркетинг“ в университета „Лудвиг Максимилиан“ в Мюнхен, Германия. Специализира в Германия, Франция, Япония, както и в Департамента за политически науки „Дж. Ф. Кенеди“ към Харвардския университет в САЩ.

Независим народен представител е в 40-ото Народно събрание. Участва в Комисията по бюджет и финанси на НС. Била е ръководител на групата български евронаблюдатели в Европейския парламент в Групата на ЕНП-ЕД. През 2013 г. е начело на Инициативния комитет „Беля Не“, който излиза с алтернативна позиция по националния референдум, като се обявява срещу строителството на АЕЦ „Белене“.

по никакъв начин няма да реши чисто финансовия проблем, а той простичко гласи: никой не иска за плати зелената енергия и никой не желае, особено преди избори, да повишава цената на електроенергията. Ако ще търсим вина, което е твърде популярно занимание в България, хайдутлукът е извършен по времето на ГЕРБ, а днес – по времето на БСП – гледаме популистките напъни проблемът да се замаже.

Отнемането на лицензите на ЕРП-тата ще реши ли тези проблеми? А тяхната национализация, за която настояват от Атака?

Държавата определено е решила да използва лостовете, които са й предоставени, за да притисне ЕРП-та, според закона. Но това няма да реши бизнес задачата – при такава пробойна е очевидно, че ще трябва да се търси друго решение. Като във всяко подобно уравнение, има два начина – единият е повишаване на цените на електроенергията, за което никой не иска за говори, а другият е свиване на разходите. Може би една комбинация от двата вида мерки – около масата за преговори – ще даде необходимият разумен и балансиран резултат. Защото въпросът не е да подгоним чуждите инвеститори заради нечия престъпна управленска неграмотност. В цивилизованите държави подгонват не инвеститорите, а държавните служители – в случая министъра, който с решенията си е довел до това състояние. Иначе само залъгваме хората, оставяме лош вкус в устата на чуждите инвеститори и отлагаме решението на един проблем по чисто конюнктурни съображения. Така държава не се управлява.

А колкото до Атака и техните блянове за национализация и възраждане на комунистическите порядки, можем да ги оставим на музейните работници и по-конкретно – в някакъв специален музей на българо-съветската дружба. Но със сигурност не могат да бъдат тема за сериозна дискусия.

ни стоки на бита, които консумираме. Потребителите трябва да очакват и да изискват реформи в сектора на енергетиката, които увеличават конкуренцията на пазара на електроенергия, т.е. въвеждането на електроенергийна борса. Разбира се, активно трябва да се работи и за енергоспестяващи производства, въвеждане на умни мрежи и създаване на пасивни домове. Това е бъдещето на сектора, а не перманентният популистски разговор на тема ще скача ли цената на тока. Всяко повишение или понижение на цената трябва да е резултат на пазарни, а не на административни механизми. Състоянието, в което се намира днес енергийният сектор, е плод на политически произвол и държавническа безотговорност, а нередко и резултат от смесването на личните с обществените интереси. Единна народна партия е любопитна да бъде публикуван списъкът на всички по спешност присъединени в този кратък период от време производители на зелена енергия и да се проучат връзките им с тогавашната власт. Мисля, че тогава обществото ще получи много по-ясни отговори на въпроса ЗАЩО се стигна до тук.

Как според Вас ще се отрази руската окупация на Крим върху енергийните проекти на ЕС и България в частност? Какви са рисковете пред страната ни?

На този етап краткосрочните рискове са свързани с възможни проблеми при газоподаването от страна на Русия, макар че ние сме коректен платец. Всички останали щети могат сравнително гъвкаво да бъдат компенсирани. В търговския ни стокообмен с Руската федерация има огромен дисбаланс в полза на вноса от Русия, за сметка на износа от България за руските пазари. Така че евентуални санкции ще се отразят 10 пъти по-тежко на Руската федерация, отколкото на България. Но така или иначе, сме страна, която е силно зависима в доставките на енергоресурси, което означава, че

Преселение в Русия, или руската

Брошурата „Преселение в Русия, или руската убийствена политика за българите“ бащата на българската национална революция Георги С. Раковски отпечатва през 1861 г. Повод за нея е постигнатото споразумение между руското правителство и Високата порта за преселването на българското население от Видинския край в пределите на Южна Русия и размяната му с татарско и черкезко население. До тогавашния момент никой не е разкривал и бичувал така директно политиката на Русия спрямо българите и спрямо другите народи, живеещи в нейната територия. След публикуването на тази брошура и на статиите си за руската политика, Г. Раковски е обявен за персона нон грата от руските власти и му е забранено да пътува до Русия и да пребивава там. За читателите на в. „Прелом“ публикуваме избрани откъси от брошурата.

„...Руското правителство, кое досега лъстеше нашите добродушни българи със всякакви лукави и лъжовни обещания, днес вече открива булото си и явно показва убийствената и зловната си политика към тях. То е наумило и труди се с всичките лукави и безчестни средства да разори и опустоши милото ни отечество България и да уникави нашата народност, самото нам скъпоценно и свято наследство! Руското правителство с предателски начин е успяло да издействува ферман от Портата, в който му се допуска да преселва българите в своите омразни пустини. От него подкупени безчувствени някои си българи скитат се по бедна България и мамят простодушного народа да се пресели в Русия, като му правят много лъжовни и мечтани обещания!

Във Видинската бедна област тия народоубийци са успели да придумат и измамат множество челяди и във Видин се е отворила явна канцелария, де ходят тия окаяни българи да се записват за преселение в Русия, като им дават и нещо си пари да ги заловят по-добре и като ги заплашват лъжовно чрез подкупниците си и от страна уж на турското правителство, че ако не се преселят в Русия, щат ги пресели после насила в Азия. Лъжа лукава! Само да измамат простаго народа да се пресели.

Длъжност свята към милото ни отечество налага ни да открием простодушному народу какво нещо е тая Русия и нейното мъчителско монголско правителство, и какви вечни мъки ги чакат, ако са тия излъжати и идат да влязат в нейните железни нокти.

Но преди да дойдем на този предмет, нужда е да покажем в кратце нашим братям какви неприятелски сношения е имала тя още от стари времена с наши праотци и как ся е сякога старала да ги завладей, какви же злини им нанесла досега за награда и що са я тия кръстили и първите начала образования й дали.

Послушайте, братя българи, а особено вие от Видинска област!

Русите са били един най-див и най-варварски народ, както са си и досега останали такива в най-голямата си част.

Българите са ги най-напред покръстили, дали са им писменост, свещеното писание и първото образование. Това е познато беки от сички свят и техните учени го признават. Но какво благодарение са отдали тия на българите за това благодение!

...
От тях времена, като почна да слабей Турция, русите почнаха често да минават Дунава и да разоряват бедното ни отечество. Колкото пъти руските войски са минавали Дунава, най-голе-

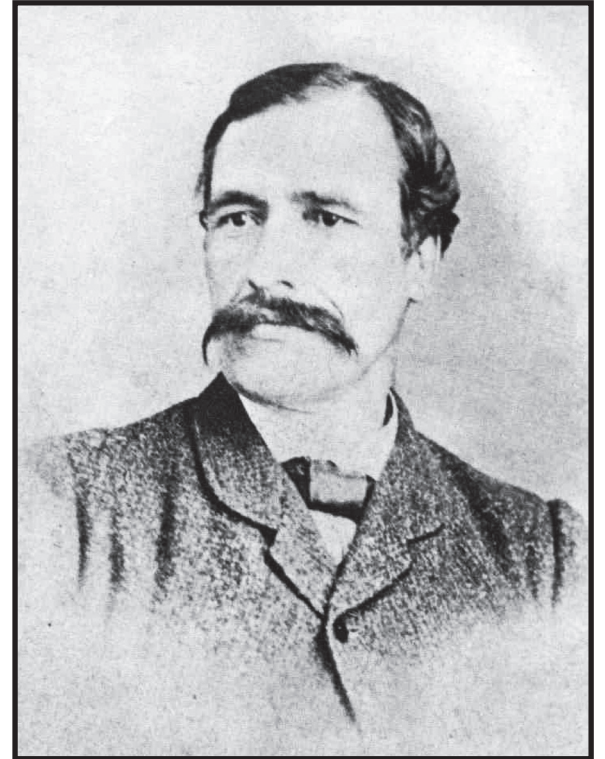
ми опустошения и разорения е притърпяло нашето бедно отечество. От една страна, необузданото тогавашно нередовно турско войнство е пленило, клало, грабило и робило българите, а от друга страна, руските войски, още по-свирепи и по-немиловичиви от турците, опустошавали са лозя, ниви, грабили овце, говеда и горили българските градове и села! А кога са се връщали, или победоносци или победени, карали и отвлечали са насила по няколко хиляди български домородства и заселвали са ги в обширните си пустини! От тях времена се находжат чак в Харьковската губерния множество заробени българи, които още не са си изгубили съвсем езика; тия са днес крепостни роби, които ги продават притежателите им (спахии) един другиму си като овци и говеда!

В 1812 г., кога бяха минали руските войски в България и бяха достигли до Шумен, от една страна, Русия издаде прокламация на български език (печатана в Букурещ) и възбуждаше българите да станат против турчина, а от друга страна, гореше градищата и селата им и насила прекарваше няколко си хиляди челяди през Дунава!... В тех времена са изгорени от русите Разград, Арбанашко велико село, Свищов, Русчук и други много градове и села,

които развалини и разсипни още днес се виждат! Много же старци помнят и проповядват с кървави сълзи тях времена.

В 1828 г., когато Дибич премина Балкана и достигна до Одрин, пак същото последва. От една страна, подбудиха някои си българи да вземат участие в боя и да се смразят с турци, а от друга – немилостивите руси си свършиха работата, опустошиха като скакалци тях места, отдето поминаха, отвлякоха пак няколко хиляди домородства българи в пуста си Русия! Множество от тях разорани села в Руманя и от тая страна на Стара планина се още и до днес виждат в бурен и трънак обрасли!

В 1854 г., пак щом минаха под Силистра, не забравиха да издадат прокламация, подписана от Паскевича, и искаха да подбудят българите да се дигнат против турчина, а от друга страна, бяха приготвили и закони, по

ЗА ЛЕВИЧАРСТВОТО И РУСОФИЛСТВОТО

Левичарството има силна, макар и косвена връзка с русофилството не само в България, но и в цяла Европа. Дълбоко ретроградният характер на руската държавна и обществена система – ВСЯКА държавна и обществена система в Русия – се negliжира от левичарите, защото,

ПЪРВО, Русия се възприема като алтернатива на общественото статукво в Европа.

Всички, които отхвърлят системата на европейския капитализъм, търсят в Русия алтернативата. Защо? Поради дълбоко антиевропейския и антидемократичен характер на руското самодържавие, в каквато и държава да е

оформено то – царистска, съветска или путинова. Особено големи надежди храниха европейските левичари спрямо съветския вариант на руското самодържавие. Когато Александър Солженицин публикува „Архипелаг ГУЛАГ“, той нанесе силна плесница на левичарското лицемерие и политическа шизофрения. Левичарите трябваше да сменят кумирите си и станаха маоисти.

ВТОРАТА причина за левичарското русофилство е **общият вирус, от който страдат Кремъл и европейската левица – антиамериканизмът.** Причината е общото очакване на Москва и европейските леви

Америка да престане да съществува като полюс и като пример в световната, в частност – в европейската политика. Левичарите са готови да простят всяко безобразие, сторено от Москва, стига то да има антиамериканска-антизападна насоченост.

В българския вариант на левичарска русофилия допълнителна мотивация представлява **мощното присъствие у нас на руската пета колона**, което е свързано с редица приятни бонуси, осигурявани, между впрочем, и чрез руския енергиен монопол в страната.

У нас съществува и ориенталски „ляво-десен“ синкретизъм на русофилско патриотарство,

което няма нищо общо с българския национален интерес. Това патриотарство е опасно не само с антиевропейския си патос, но и със заблудите, които сее сред младите хора в България. Те няма как да помнят прелестите на 45-годишната окупация на България от съветската империя. **Образователната система непрекъснато negliжира и обучението по история**, откъдето младите поколения могат да научат имената на Каулбарс, Ернрот, Соболев и съветските колониални губернатори на България.

Огнян Минчев

убийствена политика за българите

които да владеят България, ако черна съдбина бе я покорила тям. Но щом се видяха победени, не забравиха да се ползват от обичайния си лов и тъй отвлякоха пак със себе си тринайсет хиляди домородства в Бесарабия.

Всякога проклета Русия, кога то е имала бой с Турция, лъгала е бедните простодушни българи, че уж за тях отваря такъв бой и че уж тях иде да освободи! Но нейната цел всякога е била да им разори милото отечество и да ги преселва малко по малко в земите си. Нейната злобна политика се познава твърде добре и от това, щото тя ни в един си договор с Турция нищо добро не е споменала за българи, ако и да е имала най-добри удобства за това. **Тя всякога е само своята политика гледала, а собствено за завладетелните си планове е имала грижи, как по-добре да ги приложи в действие. На това тя, освен лукавщини, безбожно е употребявала за оръдие и православната вяра и ползвала се е от по-набожните и простодушните българи, които в тях времена са гледали на нея като на един спасител!**

Тя най-много е противодействувала, в последните дни, и на нашия свещен за духовенството въпрос и употребила е всички лукави средства да унищожи това народно искане, та да останат българите пак под гръко-фенерското духовно робство; защото тя знай, че ако българите добият независимото си свещенство, то не ще й веки допусне да мами и разорява български беден народ, както е досега струвала и днес струва.

Сега вече откак я победиха европейците под Севастопол и й откриха слабостите пред цял свет, тя обърта веќе друга политика и с пари и лъжи мами простодушните българи в мирни и тихи времена да се преселят в нейните омразни пустини, да ги зароби вечно!

Българите, кои се излъгаха и отидоха в 1828 лето, като усетиха какво робство ги чака, по-голямата част останаха във Влашко и Богданско и от тамо се върнаха назад още преди танзимата в Турско, во время султана Махмуда, който изпроводи тогава и едного си чиновника с пари да им помогне. Това бе издействувал покойният княз Ст. Богориди. Също и ония, които бяха минали в 1854 г. и отишли чак в Бесарабия, като видяха руското робство, върнаха се назад в 1856 лето, подпомогнати от Парижкия мир.

Къде отивате вие, мили братя, видински българи! Знайте ли вие Русия каква е? Знайте ли какво робство и какви вечни мъки ви чакат тамо? Защо се не посъветувахте с ония българи, които са били тамо, да ви разкажат къде и в каква яма искате да се хвърлите?...

Какъв тежък грях вие, мили българи, земате отгоре си? Можете ли понесе вий тойзи грях? Вие ставате убийци на децата си, на домородствата си! Можете ли вие в тех голи и диви пустини да направите тутакси къщи,

да набавите покъщнина и да се зарилите от оная свирепа и люта зима, която става по тех диви места и ще ви наиде без покрив?

Тия пари, що ви обещава и ви дава сега лукавото руско правителство, за да ви измами, са нищо при такива потребности и нужди, които ви чакат тамо, и те се твърде лесно разносят.

Ще ви продадат и споделят на някои си спяхии (помещици), които, като ви определят по една част земя да си направите по-прости и по-бедни още и от цигански колиби, ще ви карат насила с кнута (бич руски) деня и нощя да им работите като коне, само за едно облекло и за една прехрана? Кожи необработени и черен като земя хляб! Вие ще бъдете техни вечни роби и те ще ви продават един другиму си като добитък, когато им скимне! О, какъв срам за вас! Тамо няма уплакване пред никого си; защото от онова място, в което ви заклещат един път, не можете ся веќе помръдна наникъде!

Не е ли срамота за вас, о видински българи! Да ви заменят с татарите и да правят с вас трампа като с някои си коне или волове! Я, вижте ги тех татари в какво бедно състояние ги е докарала немилостива Русия! Те, мислите, от добрина ли са се преселили оттам?

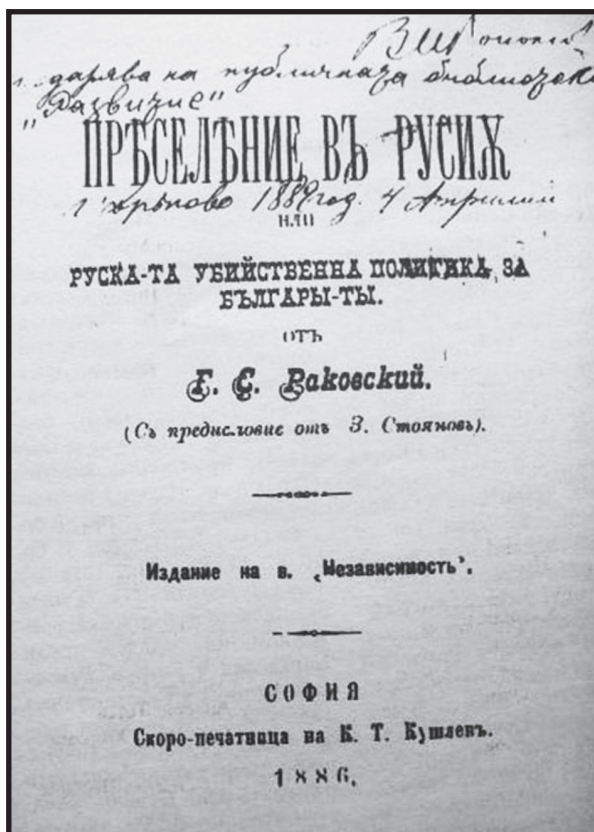
В Русия чиновниците най-големи свирепства и варварщини чинат над бедния народ и мислите ли, че то сичко дохожда до царските уши? Никога!

Можете да кажете, че ви заплашват и вие затова се преселяте: това е една ваша най-голяма слабост, ако вие с едно голо и просто заплашване оставите бащино си свято огнище, къщи и покъщнини, имане и добитък, такава плодovита и благоразтворена земя, която нашите онези храбри и славни праотци с толкова кърви са добили и бранили и преславно име оставили – да оставите сичко това блаженство и да идете на пусти места, дето ви чака най-голяма бедност и още вечното робство! Тая ваша постъпка, ако я направите, от всякого ще се укори и вие ще бъдете укорени и поругани от цял свят.

Ние се надееме, че ще дойдете в съзнание и щете послуша гласа на един ваш съотечественик, който ви казва и съветова сичко това от чиста българска душа, и ако сте се някои си записали да идете в пуста и варварска Русия, ще се откажете от тая лудост, която ще ви зароби с децата ви и жените ви вечно. А ония, които са ви на това излъгали и наклонили, ще ги изгоните из помежду си като подкупени оръдия руски и като черни предатели милаго ни отечества. С надежда, че

щете послуша тия спасителни за вас речи и щете престане отсега нататък занаят да се селите или разбегвате по чужди земи, оставам ваш съотечественик, молящ ви здравие и възмущение от Бога.

Публ. в „Преселение в Русия, или руската убийствена политика за българите“ от Георги С. Раковский (с предисловие от З. Стоянов). Издание на в. „Независимост“. София, Скоро-печатница на К. Т. Кушлев, 1886, 28 с.

Предложение за издигане на паметник на таврийските българи в Добрич е внесено за разглеждане от Общинския съвет.

Според директора на Регионалния исторически музей в Добрич Костадин Костадинов вече е готов проектът на паметния знак, който би трябвало да бъде с опростена конструкция и текстове на отделните страни. Предложено е паметният знак да бъде поставен в близост до сградата на община Добричка, където се намира паметна плоча на цар Борис III.

Идеята за паметния знак е на инициативен комитет, в чийто състав влизат дипломати, историци и общественици. Сред тях е историкът Радослав Симеонов. По неговия разказ, таврийските българи са онази част от българския етнос, която по време на руско-турските войни напуска родните предели и се озовава в Бесарабия. Но поради политическа промяна през 1856 г. Бесарабия е предадена на тогавашното Молдовско княжество, което впоследствие се обединява с Румъния. Така българите там решават, че ще се чувстват по-добре в рамките на тогавашната Русия и затова те компактно, някъде около 40-хилядна общност от тези бесарабски българи, се устремяват към Таврия. Там Руската империя им предоставя привилегирован статут, земи за заселване, освободени са от редица данъци. В същото време Русия има нужда от едно трудолюбиво население, което да култивира стопански пустеещите пространства, северно от Азовско море, между реките Дон и Днепър. В този контекст има едно съвпадение между интересите на българите и Русия, коментира историкът. Радослав Симеонов посочва, че

след като българите превръщат в цветуща градина този район и създават около 30 селища, разположени между днешните украински селища Милитопол и Бердянск, руското правителство изведнъж сменя политиката спрямо тях. Българите там са подложени на системен тормоз, денационализация и насилствена русификация.

Радослав Симеонов припомня и друг трагичен епизод от съдбата на тези българи. В гладните години на болшевишката власт – 1921–1922 г., те стават жертва на така наречената **гладомор (масов глад в Съветска Украйна)**. Тогава измират десетки хиляди от тях. През 1929 г. те са разкулачвани и пращани в концлагери.

През 1942 г., когато хитлеристка Германия налага властта си над тази част от Съветския съюз, таврийските българи, чиято общност възлиза тогава на около 60 000 души, решават, че както България е приютила преселниците от Северна Добруджа, така ще може да приюти и тях.

Така 15 таврийски интелектуалци, заедно с Мишо Хаджийски, писател и журналист, написват едно **трогателно писмо до българския цар Борис III, с което те настояват той да отвори границите на българската държава и тези хора да бъдат приютени в страната**, разказва още Радослав Симеонов.

Той посочва, че с този акт започва един постепенен процес на тяхното заселване в българските земи, на територията на Добруджа и една част в Лудогорието. **По данни на Държавния архив, около 1 500 семейства от таврийски българи се заселват по тези земи.**

През ноември 1944 г. обаче нещата се променят при новата власт у нас и с активното съдействие на отечественофронтовските власти, вероятно по заповед на Съюзническата контролна комисия, която на практика ръководи страната ни, е наредено таврийските българи да бъдат екстрадирани и насилствено върнати в Русия, **„тъй като Сталин търкува техните действия като родоотстъпнически“**, посочва Радослав Симеонов.

Той допълва, че за Съветския съюз е недопустимо това, че тези хора са решили да напуснат пределите на руската държава и това е тълкувано като национално предателство. **„Съдбата им е изключително трагична** и ние до ден днешен не знаем какво се случва с тези хора. Вероятно те са били физически изтребени. **Закарани са, като животни са натоварени в конски вагони и са отведени далече в Русия. В най-добрия случай те са се оказали в лагерите „ГУЛАГ“**, смята Радослав Симеонов.

Но според историка **„най-странното и най-срамното всъщност е, че ние, българите, успяхме да спасим нашите евреи**, непрекъснато твърдим и се хвалим с това, **но не успяхме да спасим нашите сънародници**. В същото време, в едно недалечно минало, знаехме какво се случва в Тамбукут, знаехме как е изграден Улан Батор, знаехме всичко за африканските колонии, но никой нищо не ни говореше за нашите сънародници, които се намират в Бесарабия и в Таврия“.

Жулиета Николова,
агенция Фокус

Асен Величков

РЕГУЛАЦИЯ, РЕИНДУСТРИАЛИЗАЦИЯ, РЕСТАВРАЦИЯ

Парламентът привиква независимия медиен регулатор да обясни защо се опитва да си върши работата по закон и да контролира предаване по общественото радио, което прави политика вместо журналистика. Председателят на независимия регулатор припомня, че по закон регулаторът е независим и не е длъжен да се отчита по този начин. „Искате да кажете, че има пропуски в закона“, отговарят му другарите от парламента.

Същите вече неколккратно изказват недоволството си от обществената телевизия, която не отразява „правилно“, в резултат на което ѝ орязват бюджета.

Същите отменят ограничението

бивши агенти на Държавна сигурност да заемат ръководни постове в обществените медии и независимия регулатор.

Депутат от една от управляващите партии има (семејна) медийна империя, а съпругата на лидера на друга партия има рекламна такава.

Лидер на новосформирана партия, вече фактор в сегашния и вероятно още по-голям в следващия парламент, има генетична връзка с телевизия, свързана с въпросната медийна империя.

Звучи като антиутопия, но не е – това се случва тук и сега. Има и още.

Въпросните управляващи заявяват намерение да ревизират съществува-

щия Закон за радиото и телевизията или да приемат нов медиен закон. Да отстранят пропуските. И канят публично журналистите да дадат предложение. Повече от ясно е, че определени журналисти услужливо ще върнат топката. Повече от ясно е, че има хора, които искат да върнат времето назад – страната да е част от Съветския съюз, комините на „Кремиковци“ да пушат и вместо протести да има само манифестации. Да се реставрира държавата, която контролира всичко. И ако може, те да са тази държава.

Въпросът е дали има други хора. И дали ще можем да чуем техния глас, ако и медиите, и регулаторът им не са независими.

Ванга като опорна точка

Винаги съм вярвал, че човек сам кове съдбата си. При това не ме разбирайте погрешно – аз съм християнин и дълбоко вътре в себе си винаги съм вярвал в Бог.

Още помня времето, когато майка ми тайно се кръстеше в зимника пред старата икона. Още помня, когато комунистите ѝ се присмиваха с думите: „Какъв Бог – ето, братушките отидоха в Космоса и никакъв Бог не видяха на небето!“. „Религията е опиум за народа!“, казваха със самочувствието на последна инстанция всички присмехулници.

Гледам филма за Ванга, чета какво била предсказала Ванга и си върнах далечните спомени. Каква ирония!

Ама каква стана, другари путинисти? Май идеологическите ви опии са попривършили? И сега с всички сили търсите нови. Мотивираци и угодни, земни и чудотворни...

Зер култът към личността на Ленин, Сталин и сие, с който замениха Христос в съзнанието на лековерните, отдавна е развенчан и отречен. Не върви ачик-ачик да издигнат Путин в култ – ще им се смее светът. Къде по-безопасно е да се нарочи някой ясновидец (и Западът даже им вярва!) и да се направи подмяната.

И така решението им се поднесе на тепсия – една клета неука жена, чийто кости отдавна изгниха...

Ванга.

И путинистите сложиха опорните си точки в устата на Ванга.

Защо точно нея избраха? Закономерно и логично. Първо, тя е известна. Второ, ако изберея някой руски гадател (жив или мъртъв), колко му е да скокне някой неверник и да разпита съседите какво точно е казал. А за България в ЕС виза ще му потрябва. А пък и още от Христово време се знае, че „пророк в

родината си признат не бива“, т.е. чужденецът си е чужденец и на него винаги повече се вярва.

Иначе, другото е лесно – по изпитания път на опорните точки.

Ама вие, българите, не знаете ли, че Ванга е казала още изначално, че...

„Русия е нашата майка! Не Америка!“

Това заяви преди време от екрана на една наша телевизия Нешка Робева.

А тия дни какво се оказа? Ново сензационно разкритие – Ванга предрекла за Украинската криза и Кавказ: **„Ще плащате дълго време и децата си ще дадете, но после мир и любов ще има. Много тежко ще ви бъде... Една планина ще се премести...“**

Ако се съмнявате как ще свърши борбата между САЩ и Русия, ето ви опорната точка на путинистите: **„Не по-късно от 2040 г. Русия ще измести Америка.** Тогава безконтролното печатане на банкноти без покритие ще да спре, кризите ще се преустановят и над света ще има мир и благоденствие“.

Това са опорните точки с кодово име „Ванга“. Не им ли вярвате?

Ще ги намерите черно на бяло в централната софийска преса.

Ще ги намерите във всеки четвърти коментар на троловете в интернет.

Ще ги намерите в невероятното количество книги, филми и коментари на руска и българска „интелигенция“.

„Една лъжа, повторена сто пъти, става истина.“ Кой, фашистът Гьобелс ли го е казал?

Ами тогава защо го практикувате неперестанно, другари комунисти?

Тома Христов

АКО АРАБСКИЯТ ПЕТРОЛ ЗАЛЕЕ ПАЗАРА, РУСИЯ ГАРАНТИРАНО ЩЕ РУХНЕ ДО ЕДНА ГОДИНА

Съветският съюз се разпадна, след като цените на петрола се сринаха в резултат на натиск от страна на САЩ. Съвременна Русия може да очаква същата съдба. Това каза бившият съветски шпионин, историк и писател Виктор Суворов в коментар на телефонния разговор между президентите Обама и Путин за Украйна, проведен в края на март.

„Аз не знам какво е казал Обама на Путин, но мога да предположа на базата на исторически паралели. Съветският съюз имаше агресивна външна политика, той изпрати войски в Афганистан и се държеше като световна свръхсила. Тогава 40-ият президент на САЩ Роналд Рейгън се консултира със своите съветници и реши да окаже натиск върху Саудитска Арабия да свали цената на петрола. За целта САЩ ѝ предоставиха много оръжие и гарантираха активите ѝ“, припомни събитията отпреди 30 години съветският историк.

„Саудитска Арабия започна усилено да произвежда петрол, поради което спадна цената на „черното злато“ на световния пазар. За да компенсират загубите си, останалите страни също трябваше да увеличат добива на петрол, догонвайки производството на Саудитска Арабия. В резултат на това цените на петрола се сринаха и това доведе до рухването на Съветския съюз“, коментира икономическите причини Суворов.

Какво е казал Обама на Путин и с какви аргументи го е заставял да отстъпи?

Бившият разузнавач сравни Съветската държава с Кашчей Безсмъртни от руските приказки, чиято смърт се пази в края на „петролната игла“.

„Смъртта на Кашчей Безсмъртни се пази на края на петролната игла и Рейгън добре знаеше това. Мисля, че и Обама го знае. Във всеки случай сценарият съвпада на сто процента. Ако цената на петрола на световния пазар се срине, Русия ще рухне, защото тя не произвежда нищо друго освен нефт, газ, и матрьошки. Ако арабският петрол залее световния пазар, крахът на Руската федерация е гарантиран в рамките на година“, коментира Суворов.

Според историка, Путин неправилно е заложил на това, че Обама е нерешителен във външната политика.

„Очевидно при разработването на плана за превземането на Украйна Путин е изходил от това, че Обама е нерешителен по отношение на външната политика и не се ползва от методите на Рейгън. А той всъщност се ползва. При това САЩ не действат по метода на тоягата, макар да имат тояга – голяма и преголяма, а просто се договарят със Саудитска Арабия“, уточни Суворов.

ISSN 0861-3516

ПРЕЛОМ

За контакти:
София 1000,
ул. Неофит Рилски №2, ап.10
Тел.: 0878 499 259
e-mail: preлом@bdforum.bg

Редакционен съвет – ЦР на БДФ
Редактор на броя: Лилия Вълкова
Коректор: Красимир Андреев
Сътрудници: Емилия Вълчева, Йорданка Куюмджиева, Йордан Лисичков,
Костадин Семерджиев, д-р Георги Велчев

Фотограф: Александра Вали

Предпечатна подготовка: Дима Стоянова
Печат: „АртГраф“, ООД

Банкова сметка:

ПроКредит Банк SWIFT/BIC: PRCBBSGF
IBAN: BG76 PRCB 9230 1036 1792 16

Написани на ръка материали не се приемат, не се обработват, не се редактират и не се връщат.
Хонорари не се изплащат.

Ще защити ли България правата на българите в Украйна?

ДРУЖЕСТВО НА БЕСАРАБСКИТЕ БЪЛГАРИ
“КИРИЛ И МЕТОДИЙ”
гр. БОЛГРАД

ТОВАРИСТВО БЕСАРАБСКИХ БОЛГАР
“КИРИЛ ТА МЕФОДИЙ”
м. БОЛГРАД

Предложения за конкретни мерки за развитие и за възраждане на общността на бесарабските българи, компактно живеещи в южната част на Одеска област:

Уважаеми
господин Вигенин,

Нееднократно сме поставяли въпросите за правата на бесарабските българи още от времето на СССР и пред Украйна, както и пред официални лица на България.

Днес българската държава трябва да се обърне с лице към българската диаспора в Украйна. Трябва да има програма за възраждане на българите в чужбина, културна политика спрямо българските общности в чужбина. Най-големият проблем – асимилационният процес, вече е много засилен. България трябва радикално да си промени отношението към украинските българи. Не трябва да се правят илюзии, че българите извън държавата ще оцеляват вечно. Никакви епизодични помощи, филмчета и букварчета няма да ги спасят. Те ще бъдат асимилирани, ще бъдат асимилирани в други народности, ако България не промени коренно политиката си към тях. **(В Бесарабия другите народности трябва да се асимилират в българи, а не българите в руснаци, украинци).** Ако България не промени коренно политиката си към бесарабските (украинските) българи, в Украйна ще има още един паметник като в Малое Перещепино – на хан

Кубрат.

Законодателството на Украйна предоставя на националните малцинства най-широки права, закрепени в Конституцията на Украйна и др. закони за националните малцинства. Практиката обаче е друга. Асимилацията на бесарабските българи днес върви на пълни обороти и само с хуманитарна помощ тези проблеми няма да са решат. България трябва радикално да промени отношението си към украинските българи. Гагаузите от Молдова имат подкрепа от Турция(!), днес и училището от с. Димитровка, Болградски р-н, има подкрепа от Турция. **Гагаузите за България не са българи, а Турция ги признава като свои сънародници. Политиците в България трябва да разберат, че тази негативна тенденция трябва да бъде спряна. България трябва да си каже думата и по въпроса за румънския закон за опростяване получаването на румънско гражданство на лица, които са румънски граждани преди 1940 г. и децата им до 3-то поколение.**

Нашите предложения:

1. Възраждане на ролята на

На среща в началото на март т.г. в Одеса Дружеството на бесарабските българи „Кирил и Методий“, гр. Болград, алармира външния ни министър Вигенин за системно нарушаване на правата на българите в Украйна и връчи предложения за конкретни мерки за развитие на нашата общност в страната.

Министърът от своя страна ги увери, че българският интерес е българите в Украйна да бъдат защитени и да бъдат поискани гаранции, че правата им на малцинства ще бъдат защитени. Особено след решението на властите в Украйна да отменят Закона за регионалната употреба на малцинствени езици, сред които и българския.

На срещата си с изпълняващия длъжността президент на Украйна Олександър Турчинов Вигенин е получил гаранции, че Законът за държавната езикова политика няма да влезе в сила.

За читателите на в. „Прелом“ публикуваме предложенията на нашите сънародници с апел за активна подкрепа на тези им искания.

гр. Болград като на културен център на бесарабския край, какъвто е бил в 18–19 векове. **Установяване на културно-икономически връзки със София, Варна; побратимяване на Болград със София или Варна (Болград е своего рода столица на бесарабските българи).**

2. Максимално използване на държавно-обществени системи на организациите в Украйна, България, а така също и на международни организации. Да се създадат по-ефективни условия за възраждане и развитие на културата на компактно живеещите в Одеска област българи и гагаузи.

3. Да се развива, популяризира и разпространява бесарабската, българската култура и изкуство в Украйна.

4. В училищата на местата с компактно живеещи българи и гагаузи трябва да се използва държавен и роден език. Има юридически основи за изучаването на български като роден език в общообразовател-

ните училища на Украйна.

5. Възстановяване статута на Болградската гимназия. Създаване на условия за възраждане на Болградската гимназия като елитно учебно заведение с цел випускниците и да могат да бъдат подготвени за кандидатстване не само в украински и български вузове, а и в други европейски държави. Необходимо е сформирането на класове с интензивно обучение на български и английски езици.

6. Постепенно преминаване на предучилищните заведения и училищата към роден и държавен езици.

7. Откриване на съвместни интернет клубове (Украйна и България).

8. Установяване на културно-икономически връзки между бесарабските села и българските побратими (Турция вече предложи на Болградската администрация установяване на културно-икономически връзки между бесарабските села с

По официални данни българите в Украйна са 204 600, а по неофициални данни сънародниците ни в Украйна наброяват между 320 000 и 437 000 души, от които 205 000 – 300 000 са българоезични. Това е най-голямата българска общност в чужбина.

Българите в Украйна населяват различни райони от южната част на страната и поради тази причина по регионален признак са се формирали няколко големи български общности.

Най-голямата общност е тази на бесарабските българи, които по официални данни са около 150 000. Тази българска общност административно попада в Одеска област с център град Одеса. Основен български

център в областта е Болградски район с главен град Болград, основан от българските заселници през 1821 г. Българите представляват 61,1 на сто от населението на Болградски район, но ако прибавим и тюркоезичните българи (гагаузите), то българите достигат над 2/3 от местното население.

Друг район със значително българско население е Измаиловският. Тук българите представляват 26,3 на сто от населението на района.

В Арциски район 43,1 на сто от населението се самоопределят като българи. Българи има също така в Саратовски район – 20,7 на сто, и в Тарутински район – 35,7 на сто. Българи живеят и в околностите на Одеса, както и в са-

мия град.

Таврийските българи са втората по големина българска общност в Украйна. В техния брой включвам и няколко хиляди тюркоезични българи (гагаузи). Техният брой варира между 30 000 и 60 000. Административно те влизат към Запорожка област с център град Запорожие. Населяват 28 села, както и градовете Бердянск, Приморск, Запорожие, Мелитопол. Таврийските българи са потомци на бесарабски българи, които са се преселили в Приазовието към средата на 19 век.

Групата на кримските българи някога е наброявала над 20 000 души, но след репресиите на съветския комунистически режим днес са останали между 1900 и 6 000

българи. Кримските българи населяват основно големите градове на полуострова, като Керч и Феодосий.

Съществуват и други локални български групи, като тази на българите от село Търновка, сега квартал на град Николаев и на българите от с. Олшанка – Кировградска област. Българи живеят също така и в столицата Киев, градовете Харков, Разделное, Днепрпетровск, Донецк, Луганск и др.

В Украйна живеят и няколко десетки хиляди потомци на волжките българи, които се водят официално като татари или чувашаи.

<http://bulgarnation.com>

компактно живеещи гагаузи и турските градове).

9. Създаване на съвместни българо-украински предприятия и представителства в град Болград за **пласиране на български стоки в Болградски район в Украйна.**

10. Да бъде облекчен визовият режим за бесарабските българи, гагаузи. Опростяване получаването на българско гражданство или зелена карта за бесарабските българи. Да се съдейства за развитието на регионите с компактно живеещи бесарабски малцинства (българи и гагаузи).

11. Да се разгледа въпросът за възможността бесарабски и етнически българи от други държави да се преселят в прародината и да има реална програма за преселниците.

12. Осигуряване на жителите на Болградски район и извън него с достъпни съвременни средства за връзки – с пълен спектър на интерактивни мултимедийни услуги – телевизия, видео връзка, интернет, теле- и радиостудио.

Забележка. Създаване на съвместни предприятия (България–Украйна) за ин-

терактивни мултимедийни услуги.

13. Да бъдат открити в Болград:

13.1. Филиал на Одеското българско консулство;

13.2. Представителство на Асоциацията на българите по света;

13.3. Интернет клуб (в областен център за българска култура в град Болград). Центърът за българска култура няма своя сграда;

13.4. Украинско-българска туристическа агенция в Болград;

13.5. Бизнес информационен център за създаване на

обществени организации и съвместни предприятия с България, Румъния, Молдова (Тараклия, Комрат), представителства в град Болград;

13.6. Компютърен информационен център за осигуряване на оперативна връзка между обществени организации и училища в Бесарабия и Бълга-

рия.

14. Да се сформират българо-украински училищни и студентски общества.

15. Да се създаде свободна икономическа зона съвместно с Тараклийски и Вулканешки райони на република Молдова, а възможно и с българската диаспора в Румъния.

16. **Необходимо е българско издателство в Болград, което да осигури издаването на вестници и списания, учебна и художествена литература на български език. (Когато в Болград имаше българска гимназия със своя печатница и Драматичен театър,**

се издаваха български вестници, учебници, и т.н.) Да има при нас кореспондент от българските медии.

17. **Необходимо е да се реши въпросът за връзка с България по Дунава, трябва да има маршрут с по-евтин и по-кратък път: Измаил–Силистра или Измаил–Русе. Инициативата трябва да бъде от страна на България. Това може да оживи туризма и бизнеса.**

18. Да бъде написана и издадена история на бесарабските българи.

19. Да се задейства система на мониторинг за спазване правата на българите извън България и тази система да използва информация от независими обществени организации на българите и гагаузите в Украйна.

20. Необходимо е да се постави въпрос пред Украйна защо се нарушават договорите за защита правата на българското малцинство, подписани още от началото 90-те години на миналия век.

С уважение:

Д. Кружков, Д. Бочковар
7 март 2014 г.

СВРЪХМОДЕРНА ЛАБОРАТОРИЯ БЕ ОТКРИТА В СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ

На 1 април 2014 г. във Физическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ бе открита новата свръхмодерна лаборатория по лазерна физика, с ръководител доц. Иван Бъчваров. Събитието бе уважено от президента на България Росен Плевнелиев, ректора на Софийския университет, председателя на БДФ Жаклин Толева, учени.

Лабораторията е изградена изцяло с дарение от 110 хил. лева на три български компании – „Уолтопия“ ООД (Ивайло Пенчев), „Екстрапак“ ООД (Веселин Георгиев) и „Синтезия“ ООД (Недко Христов).

„Надявам се искрено, че ще срещнем много повече отзивчиви дарители“, заяви ректорът на Университета проф. Иван Илчев. По думите му Физическият факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ е водещ в рейтинговата система на университетите в България. Той посочи, че през последните пет години закупуването на апаратура в учебното заведение се осъществява основно от научни проекти, а не от публични държавни средства.

Това даде повод на президента Росен Плевнелиев да коментира незадоволителната държавна политика за подкрепа на науката и високите технологии. Той заяви, че „в последните повече от двадесет години пропуснахме да разберем, че всичко започва и свършва от просветеността на един народ и от шанса за тези, които наистина работят на световно ниво – да бъдат видени, да бъдат чути, да бъдат подкрепени“.

Държавният глава благодари на дарителите, като изтъкна, че те „не просто са подкрепили реализацията на технология за милиони лева, а са мултиплицирали позитивния ефект“.

Доц. Бъчваров изрази радостта си, че президентът Плевнелиев е приел поканата да открие лабораторията: „Тази съпричастност е и към едно голямо дело, което винаги е обединявало българите в историческия им път. Делото и признанието пред наука, знание и култура“. Ученият отбеляза, че дарителството в подкрепа на знанието е част от същността на българина и посочи като пример делото на братята Евлоги и Христо Георгиеви, дарили цялото си състояние да се

Доц. Иван Бъчваров представя новата лаборатория пред президента Плевнелиев и ректора на СУ Илчев.

построи в България университет.

В презентацията си доц. Бъчваров представи на гостите основните изследвания и резултати от работата на своя екип и разказа за същността и приложенията на лазерите. Лабораторията ще фокусира своите усилия в разработка на нови лазерни източници в средната инфрачервена област на спектъра и техните приложения – в медицината и за създаване на нови материали.

За първи път лазер с подходящи параметри за тези приложения е разработен в университета „Вандербилт“ в щата Тенеси, САЩ. Това се случва в разгара на Студената война, по времето на президента Роналд Рейгън, а парите за проекта са по програмата „Звездни войни“. Устройството е наречено лазер със свободни електрони (ЛСЕ) и е с огромни размери – конструкцията му заема четириетажна сграда. ЛСЕ е в състояние да осигури голяма енергия и мощност на лъчението, което го прави подходящ за военните му приложения. В същото време лазерът позволява фино пренастройване на дължината на светлинната си вълна – едно уникално техническо достижение. Именно това му свойство открива неподозирани хоризонти за приложението на ЛСЕ за мирни цели. Особено в медицината.

С негова помощ са демонстрирани уникални хирургически операции.

Кое е изключителното на лазерите от този тип? Тяхната светлинната енергия може лесно да се настройва в резонанс с характерните честоти на трептения на различни молекули или молекулярни съеди-

нения. Включително и на такива, от които са изградени белтъците в клетките на тъканите. Това позволява на лазера да прави прецизни разрези с точност до единична клетка, без да поврежда нейните съседни.

При операции с ЛСЕ няма изгаряния на тъканите, нито кръвоизливи.

В света вече са демонстрирани уникалните му приложения при иначе невъзможни операции – например в неврохирургията.

Другото широко приложение на лазера е в нанотехнологиите, при създаването на нови материали. Като например отлагането на свръхтвърди покрития върху полимери.

Големият недостатък на тези технологии обаче са огромните размери и цената. В момента един такъв лазер е с размерите на средно голяма жилищна сграда. Това е причината в света да съществуват едва четири такива устройства.

В новата лаборатория на Софийския университет имат амбицията да направят първия лазер с подобни енергетични параметри – пренастройваем по честота на излъчване в средната инфрачервена област, но с настолни размери.

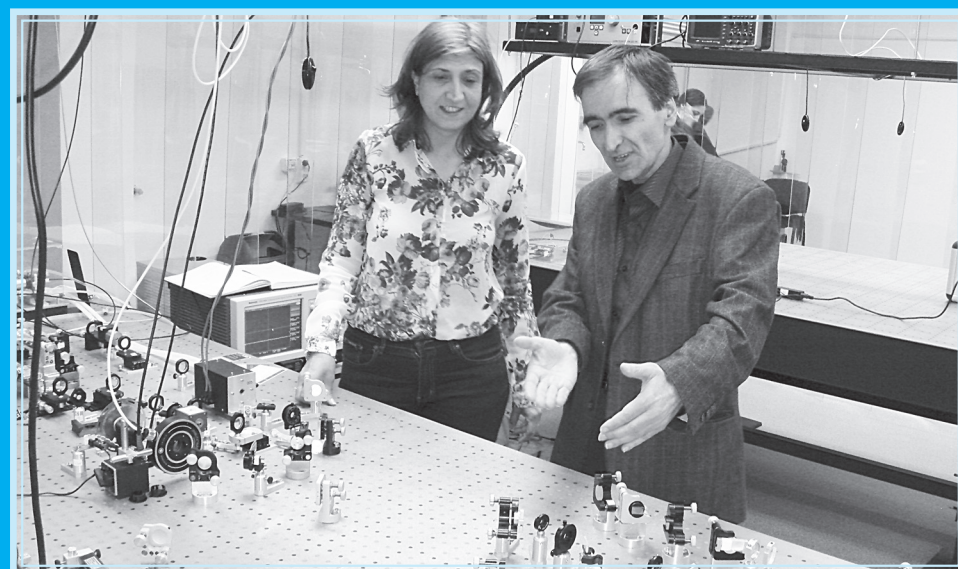
„На нас ни хрумна идеята, че можем да създадем това устройство, което да се сложи в една стая, на една маса, а тази маса – да я сложим в една операционна зала“, споделя доц. Бъчваров.

Дали това е изпълнимо? На пессимистите ще припомним, че не са един и двама възпитаниците на доц. Бъчваров и Физически факултет на СУ, които имат световно признание за професионализма си в областта на лазерната физика. Двама от тях ръководят научните изследвания на водещи международни компании в областта на лазерите. Както в „Прелом“ писа преди две години, един от тях – Теньо Попминчев, направи сензация с първия в света настолен рентгенов лазер. (Дотогава тези лазери бяха с размер на две футболни игрища.) Това откритие бе финансирано от Националната научна фондация на САЩ и разработено в Колорадския университет в Боулдър, САЩ.

Днес доц. Иван Бъчваров и неговият екип са изправени пред едно много по-голямо предизвикателство – да останат в България и да правят наука у нас.

Началото е обещаващо. И всички ние пожелаваме на него и екипа му успех!

в. „Прелом“

Жаклин Толева и доц. Бъчваров, в разговор за бъдещето на науката и новите технологии в България и ангажиментите на държавата ни към тях.